

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Om innspillene		
Kommunen arrangerte to åpne møter for å få innspill til handlingsplan for klima og energi i desember 2019. Appen Mentimeter ble brukt, slik at alle deltakerne kunne skrive inn innspill på sin telefon, som så ble registrert inn i et excel-skjema (anonymt). På Ås kulturhus var det 19 deltakere, og det kom inn 188 forslag til tiltak. På Sjøskogen skole var det 13 deltakere og det kom inn 135 forslag til tiltak.		
Innspill som er like er slått sammen, og det er markert hvor mange ganger forslaget er nevnt. Innspillene er kategorisert etter tema. Detaljene fra de ulike innspillene er tatt vare på og tas inn i tiltaksbanken der det er aktuelt.		
Forklaring på behandling av innspillene:		
Ingen farge = Inne i tiltak allerede (fra regional plan), markert under hvilket mål tiltaket ligger under i tiltaksplanen		
Grønn farge - tiltak tas med som nye tiltak i planen		
Blå farge - Tiltak spilles videre til nasjonale /regionale myndigheter evt. næring/organisasjoner		
Oransje farge = innspill til rullering av tiltaksplaner		
Gul farge = Innspillet tas med i tiltaksbank		
TEMA TRANSPORT		
Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
6	Kampanjer og motiverende tiltak for å få folk til å sykl/gå/reise kollektivt	T1 - Gjennomføre vedtatt strategi for tiltaksplan for sykling og gange + ldebank kampanje
6	Bedre infrastruktur for å gjøre det enklere for folk å velge sykkel og gange	T1 - Gjennomføre vedtatt strategi for tiltaksplan for sykling og gange
4	Trygg sykkelparkering	T1 - Gjennomføre vedtatt strategi for tiltaksplan for sykling og gange
3	Gjennomføre gå og sykkelstrategi	T1 - Gjennomføre vedtatt strategi for tiltaksplan for sykling og gange
1	Subsidiering av sykkel	Innspill til rullering av tiltaksplan for sykling og gange 2022-2025
	Kartlegge egne transportvaner, hva skal til for at du velger annerledes?	Kampanje
	Tilgang til sykkellagring over vinteren.	Innspill til rullering av tiltaksplan for sykling og gange 2022-2025
Bedre tilrettelegging for mer bruk av kollektivtransport		
12	Bedre kollektivtilbud, bedre bussforbindelser, lavere pris	T1 - Kommunen har årlige møter med Ruter og Vy - Innspill tas med i møter med fylket og transportaktører
2	Shuttlebuss og matebusser lokalt	
2	Fossilfrie drivstoff på bussene	
	Bedre informasjon om kollektivtilbud	
Tilrettelegging for samkjøring og bildeling		
8	Bildelingssatsning i kommunen	T3 - Opprette bildelingsløsning med kommunens egne biler
4	Samkjørings-apper	Promotere eksisterende løsninger - kampanje https://www.sammevei.no/

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
	Redusere utslipp fra tungtransport	
3	Tungtrafikk på godstog	Nasjonale rammevilkår
	Regional transport er storst. Tog og båt skal tas i bruk mye merr en vogntog. Oslofjorden har stor potensial til avlastning av E6.	
	Miljøsertifisering av tungtransport for å kunne kjøre i Norge.	
	Fatte vedtak og påvirke oppover politisk om begrensninger på godstrafikk på veiene	Påvirke oppover - regionalt (Fossilfri grenseregion 2030)
	Tilrettelegge for el-bil	
6	Flere ladestasjoner	Dekket av tiltak under mål T5
1	Elbil park i hjemmetjeneste og kommunalteknikk	Dekket av tiltak under mål T3
	Fossilfrie byggeplasser.	T6
	Redusere transportbehovet gjennom arealpolitikk	
6	En arealpolitikk som bidrar til at folk kan sykle, gå eller ta kollektivt til arbeidsreiser, handelsreisendes og fritidsreiser	T1
4	Gjør det vanskeligere å kjøre bil, lettere å sykel og gå	T1
1	Få ned bilbruk generelt, også elbil!	T1 + kampanje
1	Droppe rundkjøringer som gir økt kapasitet for bilisme i Ås sentrum, og dermed mer trafikk (og koster kommunen penger).	T1
	Dropsoner eventuelt bilfrie soner rundt skoler og barmehager	T1
	Ikke bygg spredt, men bygg tett, rundt kollektivknutepunkt (det reduserer transportbehovet).	T1
	Reguleringer og restriksjoner	
6	Parkeringsrestriksjoner	T1
3	Bilfritt sentrum	T1
2	1-bilspolitikk	Kampanje /Nasjonale føringer
2	Bomring	Nytt tiltak under T1
1	Regulere trafikk gjennom Ås	Nytt tiltak under T1
	Unngå utbygging av E18 og heller bruke ressurser på kollektivtilbud	Nasjonale føringer
TEMA MAT		
4	Mer vegetarmat	ID4
1	Kaste mindre mat. Bruke overskuddsmat fra butikker til "skolemat" o	ID3
2	Kortreist mat	L1

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
	Kommunale kokkekurs i bærekraftig mat	Idebank
	Stille harde krav til bedrifter/butikker i kommunen med tanke på matsikkerhet	Nasjonale rammevilkår
	Bruke "ikke eu godkjente" matvarer i kommune og matvareproduksjon	Idebank
TEMA STASJONÆR FORBRENNING OG ENERGI		
Fossilfrie energikilder		
8	Produsere mer grønn kraft, som alternativ til fossil energi.	S2
7	Økt bruk av solceller på offentlige og private bygg	S2
2	Mer fjernvarme	S2
1	Lagring av hydrogen. Strøm produksjon er stort sett ferskvare, det er	Tiltaksbank - stasjonær energi
2	Solfangere og energibrønner	S2
1	Pyrolyseovn. Brenning av ved. Gir kull og olje.	Tiltaksbank - stasjonær energi
1	Jordvarme	S2
	Støtteordninger for etablering av solceller	Nasjonale /regionale ordninger og rammevilkår
Enøk-tiltak		
3	Etterisolere bygg	S2 + Nasjonale /regionale ordninger og rammevilkår
3	Tidsstyring og sensorer for redusere bruk av lys og varme	S2
1	LED-lys	S2
	Utnytting av allerede oppvarmet vann. Varmen som renner ut når du	Tiltaksbank - stasjonær energi
	Adaptiv gatebelysning	Tiltaksbank - stasjonær energi
TEMA AVFALL OG AVLØP		
1	Biogassanleg	AA2
	Smarte doer (for redusert avløpsvannsmengde)	Tiltaksbank - Avfall og avløp
	Gjenbruk av vann. Bruk av vann fra dusj og håndvask til å trekke opp	Tiltaksbank - Avfall og avløp
	Spare på biogass fra Søndre Follo renseanlegg som i dag brennes. I	AA2
	Energigjenvinning fra avløpsvann før det forlater Ås sentrum. Kan bli	AA2
"	Robotsortering av avfall	ID2
	Legge om bruken av biogass ved Nordre Follo for å erstatte fossil dri	AA2
TEMA LANDBRUK		
Teknologi i landbruket		
3	Klimarådgivning og plan for den enkelte bonde- gårdsbruk	L2
3	Biogass- produksjon	Lite aktuelt i Ås pga. lite husdyrproduksjon. Husdyrmøkk brukes lokalt som gjød
2	Presisjonslandbruk - Ta i bruk ny teknologi som utvikles innen forskn	L2 + oversendes landbruksorganisasjoner
2	Binding av karbon i jord ved bruk av biokull, fangvekster...	L1
2	Klimavennlig arealbruk	L1

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
1	Elektrifisere landbruket	L2
1	Karbon-negativt landbruk	L2
1	Ås kommune som urbant landbruk og småskalamatproduksksjonsko	L2 + Kampanje
	Mindre stordrift	Nasjonale rammevilkår
	Bevisstgjøring rundt N2O utslipp i landbruket og tiltak for å redusere	L2
	Vindmøller på gårsnivå	L2
	Mer beite og gress fra områder der det ikke kan produseres mennes	L2
	Klimatiltak i skogbruket	
2	Skogvern	Innspill til rullering av plan for naturmangfold
1	Aktiv skjøtsel av skog	L31
1	Bruke biomasse til energi	oversendes landbruksorganisasjoner
	Støtte til skogplanting	L3.2
	Øke avvirkning i skogen for produksjon av bygningsmaterialer	L3.1
	Hindre/ redusere avskogingen	L3.2
	Annet	
	Samdyrking i stor skala	oversendes landbruksorganisasjoner
	Nullvisjon for nedbygging av dyrka mark, myr, turområder og verneve	L1
	NMBU bør være et utstillingsvindu for et miljøvennlig landbruk. Fores	L3
TEMA INDIREKTE UTSLIPP		
	Redusere indirekte utslipp	
4	Opplæring og holdningsskapende arbeid	Felles strategier + Idebank
3	Kjøpe brukt, gjenbruk	Felles strategier + Idebank
2	Kildesortering i alle kommunale bygg.	ID2
2	Kartlegginger for å se potensial for utslippreduksjon	Idebank
2	Reduser bruk av plast	Felles strategier - innkjøp
2	Redusere flyreiser	ID5
1	Bedre støtteordninger for gode klimatiltak	Oversendes Viken FK
1	Redusere forbruk ved å etablere utlånsordninger på verktøy, utstyr o	ID6 + Idebank
1	Still høyere krav til miljø/klima i kommunens innkjøp	Felles strategier - innkjøp
1	Miljø-og klimaundervisning i skolen i Ås	Felles strategier - undervisning
	Fikseverksted	Idebank
	Tydligere resirkulering	ID2
	Flere sorterings containere, slik at det blir gangavstand for flest mulig	T1
	Høyere vrakpant	Nasjonale rammevilkår

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
	Ås som bærekraftssenter! Eller mer spesifikt NMBU som verdensvis	ID + oversende NMBU
	Regelverk og reguleringer	
1	Plastpant ala nederland modellen, med bonuskort bruk lokalt til f.eks	Nasjonale rammevilkår
	Enklere regelverk for bedrifter som vil gjennomføre miljøtiltak for eks	Nasjonale rammevilkår
	Lavere moms på reparasjon	Nasjonale rammevilkår
	Innfør 6-timers arbeidsdag (med lønnsreduksjon) der man kan, slik a	Nasjonale rammevilkår
	Bygg	
6	Gjenbruk av byggematerialer	ID6
3	Heltre/krysslimt tre i offentlige bygg.	ID1
1	Bruk lavkarbonbetong	ID1
1	Bygge mindre enheter	ID1
1	Skolere arkitekter og ingeniører innen miljø	Oversende NMBU
	Nye hus kan bygges med solceller og tilrettelegging for bruk av Bio e	S2
	Fravike TEK17 for å tillate at ny bebyggelse tar i bruk solvarme lagre	S2
	Bruke håndverkere som er kvalifisert og fast ansatt. Dårlig håndverk	Kommunen følger anskaffelsesregelverket
	Smarte kommunale bygg	S2
	Bygg høyt	S2
	Gjenbruke bygninger og rekonstruere	ID1
	Plusshus	ID1
	Reguleringer og lovverk	
1	Bruk av bestemmelser i reguleringsplaner for å påvirke klimaavtrykk.	ID1 + nasjonale rammevilkår
	Endre TEK 17 for høyere miljøkrav	Nasjonale rammevilkår
	Fravike krav i TEK17 for å tillate mikrohusbebyggelse i spesifikke om	ID1?
ØVRIGE INNSPILL		
	Rense avløp ute for å forhindre flom	Løpende drift
	Bildeguidе over ugress som må brennes på Bølstad for å redusere sprøyting.	?
	Kommunal bekjempelse av brunsnile. Den spiser opp humleyngel, som gjør at humlebestanden synker ytterligere og det reduserer polineringsom vi er avhengig av for å dyrke mat.	Kommunen jobber med dette allerede, kommer inn under drift og naturmangfold.
	Salting eller brøyting av snø veier? Hva er best for miljøet?	Løpende drift
	Sats på kortreiste løsninger.	?
	Stille Transportklagenemnda til leverandører	?
	Innføre krav om høy blågrønn faktor.	Gjøres allerede

Innspill til handlingsplan for klima og energi fra medvirkningsmøter på Ås kulturhus og Sjøskogen skole

Ganger nevnt etter første gang	Forslag til tiltak	Tatt inn som tiltak (tiltak under mål nr.) eller inn i tiltaksbank eller rullering tiltaksplan eller innspill til overordnede myndigheter
	Plante mer pollinatorvennlig grøntareal.	Innspill til rullering av plan for naturmangfold
	Gjøre sentrumsparken mer brukervennlig ved å dele opp med mer vegetasjon (human scale), og å bygge installasjoner som fremmer fysisk aktivitet og interaksjon for alle aldre.	Under arbeid ifb med sentrumsplanen
	- Øke kapasiteten på søppelkasser som fylles fort. Her gjelder særlig ved busstopp, butikker og langs ferdselsårer med mange passeringer. Evt tømme oftere.	Avhengig av kommunens driftskapasitet
	Innføre en veileder for uteservering slik at blant annet parasoller og utemøblement bidrar til god estetikk i bybildet. Her bør det også styres bruk av reklame og belysning.	Innspill til arbeid med veileder for utomhusarealer
	Slutte med salta veier,	Løpende drift